

สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง "ความต้องการรายการวิทยุกระจายเสียงสำหรับการศึกษาของประชาชนในภาคเหนือ" มีความมุ่งหมายเพื่อที่จะเปรียบเทียบความต้องการรายการวิทยุกระจายเสียงของประชาชนกับรายการวิทยุกระจายเสียงที่ออกอากาศในภาคเหนือ และศึกษาถึงความต้องการ ความสนใจ ของประชาชนในภาคเหนือเกี่ยวกับการรับฟังรายการวิทยุกระจายเสียง ประโยชน์และความรู้ที่ได้รับจากการรับฟัง รวมทั้งความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดรายการวิทยุกระจายเสียงด้วย ผลของการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์และแนวทางในการจัดรายการวิทยุกระจายเสียง เพื่อสนองความต้องการของประชาชนและการใช้สื่อมวลชนประเภทวิทยุกระจายเสียง ช่วยในการให้การศึกษาอบรมแก่ประชาชน

ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ได้จากแบบสอบถามซึ่งนำไปสัมภาษณ์ประชาชนในภาคเหนือ นำข้อมูลที่ได้ออกมาหาค่าเฉลี่ยน้ำหนักของคำตอบ แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปตาราง

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ประชาชนในภาคเหนือ ซึ่งมีอายุตั้งแต่ 15-60 ปี มีการศึกษาตั้งแต่ชั้น มศ.3 ลงมา จำนวนประชากรทั้งสิ้น 429 คน ส่วนสถานีวิทยุที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ 5 สถานี ซึ่งเป็นจำนวนร้อยละ 25 ของสถานีวิทยุทั้งหมดในภาคเหนือ

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง "ความต้องการรายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษาของประชาชนในภาคเหนือ" สรุปได้ดังนี้

1. ประชาชนรับฟังรายการวิทยุกระจายเสียงทั้งวัน ตลอดสัปดาห์ โดยเฉพาะใน

ช่วงเวลาเช้า (07.00-9.00 น.) กับตอนเย็น (16.00-18.00 น.) ถึงตอนดึก (20.00น. ขึ้นไป) นั้น รับฟังมาก แต่ในวันอาทิตย์ช่วงเวลาเช้านั้น ชายรับฟังวิทยุมากกว่าหญิง ส่วนในตอนสายหญิงรับฟังมากกว่าชาย และจะรับฟังเท่า ๆ กันในตอนเย็นถึงดึก (16.00-20.00น.)

2. วิธีการที่ประชาชนเลือกรายการวิทยุกระจายเสียงนั้น ส่วนใหญ่หมั่นหาค้นไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะพบรายการที่น่าสนใจ ยกเว้นบางรายการที่ฟังติดต่อกันมา เมื่อถึงเวลาที่จะหมั่นไปยังรายการนั้นโดยตรง มีบางที่ไม่มีโอกาสเลือกรายการด้วยตนเอง ก็จำเป็นต้องฟังตามที่คนอื่นเลือก ซึ่งประเภทหลังนี้มีจำนวนน้อย

3. ในรายการวิทยุกระจายเสียงแต่ละประเภทนั้น ประชาชนรับฟังข่าว ความรู้ และสารคดีมากที่สุด รองลงมาเป็นรายการบันเทิง/ส่วนรายการที่ประชาชนสนใจมากที่สุดนั้น ได้แก่ รายการข่าว โดยเฉพาะข่าวในประเทศและพยากรณ์อากาศ รองลงมาก็เป็นข่าวต่างประเทศ และข่าวท้องถิ่น รายการที่ประชาชนสนใจรองลงมาคือรายการบันเทิง โดยเฉพาะรายการเพลงลูกทุ่งและเพลงไทยสากล ส่วนรายการสารคดีและความรู้ต่าง ๆ นั้น รายการทางการเมืองได้รับความนิยมมาก รองลงมาก็เป็นรายการเกี่ยวกับสุขภาพและรายการเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ

4. ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าการรับฟังรายการวิทยุกระจายเสียงนั้น ให้ความรู้และความบันเทิง ทำให้เป็นคนทันต่อเหตุการณ์บ้านเมือง ได้รับความบันเทิงและข้อคิดต่าง ๆ รวมทั้งเป็นเพื่อนแก้เหงาได้/ดังนั้นประชาชนส่วนใหญ่จึงมีความต้องการรายการวิทยุกระจายเสียงที่ให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีพกิจกรรมและเลี้ยงสัตว์มากที่สุด นอกจากนั้นต้องการรายการข่าวท้องถิ่น ส่วนผู้ที่ได้รับการศึกษาตั้งแต่ มศ. 1 ขึ้นไปนั้น ต้องการรายการพื้นเมืองมากที่สุด

5. เวลาที่ประชาชนต้องการให้รายการวิทยุกระจายเสียงที่ตนชอบออกอากาศนั้น ได้แก่ช่วงเวลาเช้า (07.00-09.00 น.) กับตอนเย็นถึงหัวค่ำ (16.00-20.00 น.) โดยเฉพาะช่วงหัวค่านั้น ต้องการมากที่สุด

6. ลักษณะเนื้อหาของรายการวิทยุกระจายเสียงที่ประชาชนต้องการนั้นจะต้องส่งเสริมความรู้ใหม่มากที่สุด รองลงมาจะต้องให้ความบันเทิง สอดแทรกคติธรรมและข้อคิดไว้อย่าง

ส่งเสริมวัฒนธรรมไทยให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ รายการทางศาสนาควรจะนำมาใช้ประยุกต์กับชีวิตประจำวันได้

3. ทางราชการควรจะได้จัดตั้งศูนย์ผลิตรายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษาของประชาชนขึ้น มีหน้าที่ผลิตรายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อใช้ในการให้การศึกษาจากระบบโรงเรียนแก่ประชาชน/ โดยมีผู้เชี่ยวชาญในด้านรายการเป็นผู้ทำการผลิต รายการเหล่านี้ควรจะได้แจกจ่ายไปยังสถานีวิทยุทั่วประเทศ เพื่อนำออกอากาศสำหรับประชาชนในท้องถิ่น

4. ควรจัดสร้างข่ายวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษาของประชาชนขึ้น สถานีวิทยุที่อยู่ในข่ายนี้จะได้รับรายการวิทยุกระจายเสียงมาจากศูนย์ผลิตรายการ แล้วจึงนำมาออกอากาศให้ประชาชนรับฟังตามเวลาที่ศูนย์กำหนด ส่วนเวลาที่เหลือนั้นเป็นเวลาให้สถานีจะกำหนดรายการเอง เพื่อท้องถิ่นของตน

5. สถานีวิทยุควรมีเครื่องควบคุมความถี่ที่มีประสิทธิภาพสูง เพื่อควบคุมไม่ให้คลื่นรบกวนสถานีที่มีความถี่ใกล้เคียงกัน และควรเพิ่มกำลังส่งให้สูงขึ้น เพื่อแก้ปัญหาการรับฟังของประชาชนให้รับฟังได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ก็อาจจะแนะนำให้ประชาชนใช้สายอากาศเครื่องรับ เพื่อผลการรับฟัง

ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยต่อไป

1. การเก็บข้อมูลโดยวิธีสัมภาษณ์และให้ตอบแบบสอบถาม ควรใช้เวลาในการทำ ความคุ้นเคยกับตัวอย่างประชากรบาง ๆ เพื่ออธิบายให้ตัวอย่างประชากรมองเห็นความสำคัญ และประโยชน์ของการวิจัย อันจะเป็นผลให้ข้อมูลที่ได้รับ เป็นข้อมูลที่เชื่อถือได้มากยิ่งขึ้น

2. ควรระมัดระวังการใช้ภาษาในแบบสอบถาม เพราะภาษาที่ยากและแบบสอบถามที่ยาวเกินไปจะทำให้ผู้ตอบเกิดความเบื่อหน่ายจนไม่มีความจริงใจในการตอบ อันจะทำให้ข้อมูลที่ได้รับไม่น่าเชื่อถือ

3. ควรมีการวิจัยเพื่อจัดตั้ง “ศูนย์ผลิตรายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษาของประชาชน” มีหน้าที่ผลิตรายการวิทยุเพื่อให้นักศึกษานอกระบบโรงเรียนแก่ประชาชน ศูนย์จะเป็นประโยชน์อย่างมากในอันที่จะทำให้สถานีวิทยุได้รับรายการที่ดี มีคุณค่าต่อผู้ฟัง



ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย